

UNIwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Instytut Pediatrii

Zakład Radiologii Pediatricznej

dr hab. n. med. Katarzyna Jończyk-Potoczna Prof. UMP

Poznań, 21.10.2025

Kierownik Zakładu Radiologii Pediatricznej

Ul. Szpitalna 27/33

60-572 Poznań

Tel. 61 8491 597

jonczyk@ump.edu.pl

Recenzja rozprawy na stopień doktora

Dziedzina nauki: Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu

Dyscyplina naukowa: nauki medyczne

lekarz Pauliny Sobieraj

**Tytuł rozprawy: OPTYMALIZACJA OCENY I PLANOWANIA LECZENIA RZADKICH
GUZÓW MIEDNICY MNIEJSZEJ U DZIECI W OPARCIU O BADANIA METODĄ
REZONANSU MAGNETYCZNEGO**

Rozprawa wykonana pod kierunkiem naukowym promotora **prof. dr hab. n. med. Moniki
Bekiesińskiej-Figatowskiej**

Podstawę prawną wykonania recenzji stanowi uchwała Rady Naukowej Instytutu Matki i
Dziecka, podjęta w dniu 14 października 2025 roku

Formalna ocena osiągnięcia naukowego

Osiągnięcie naukowe stanowi spójny tematycznie cykl trzech prac zawierających retrospektywną analizę dokumentacji medycznej oraz badań obrazowych dzieci leczonych w Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie

W pierwszej pracy z cyklu, retrospektywnej analizie poddano dane kliniczne i obrazy pacjentek z rozpoznaniem mięśniakomięśaka prążkowanokomórkowego (*rhabdomyosarcoma*, RMS) narządów miednicy mniejszej. RMS jest najczęstszym nowotworem złośliwym tkanek miękkich u dzieci. W prezentowanej pracy oceniano m.in. stopień zaawansowania zgodnie z kliniczną klasyfikacją Intergroup Rhabdomyosarcoma Study (IRS) Group oraz inne cechy guza zaproponowanych przez doktorantkę, oceniano węzły chłonne , analizie poddano także wiek pacjentek w chwili rozpoznania. **W podsumowaniu pracy podkreślono rolę obrazowania metodą rezonansu magnetycznego na każdym etapie choroby w ocenie stopnia zaawansowania, odpowiedzi na leczenie oraz w planowaniu postępowania chirurgicznego.**

Druga z prac z cyklu to analiza obrazów rzadkich nowotworów miednicy mniejszej u 11 dzieci oraz przegląd literatury dotyczący nietypowych guzów miednicy mniejszej. Wszystkie przypadki zilustrowane zostały obrazami uzyskanymi techniką rezonansu magnetycznego, co bardzo podnosi wartość pracy. Jednocześnie doktorantka zgłębiła dostępne piśmiennictwo dotyczące, tego wąskiego zagadnienia, co pozwoliło Jej na postawienie ostatecznych wniosków, na podstawie których nie można wyróżnić jednoznacznie typowych cech radiologicznych rzadkich guzów. **W prezentowanej pracy podkreślono znaczenie danych klinicznych, wyników badań laboratoryjnych oraz współistnienie innych chorób, w tym genetycznie uwarunkowanych.** Jest to ważny czynnik, o którym często zapomina się przy analizie obrazów radiologicznych a jest on często czynnikiem pozwalającym ukierunkować diagnostykę różnicową szczególnie w przypadku dzieci.

Trzecia z prac ma formę przeglądu piśmiennictwa z opisem 4 przypadków. Cechy radiologiczne zmian przerzutowych, które było kryterium doboru przypadków włączonych do pracy, analizowano na podstawie obrazów pozyskanych techniką ultrasonograficzną, tomografii komputerowej i rezonansu magnetycznego. **W podsumowaniu doktorantka zwróciła uwagę, analizując piśmiennictwo, że mięsaki kości i tkanek miękkich nie są nawet wspomniane w publikacjach poświęconych zmianom przerzutowym narządów rozrodczych.** Tym samym niezwykle ważne jest, aby pamiętać, że te nowotwory złośliwe również mogą być źródłem zmian przerzutowych.

Podsumowując, lekarka Paulina Sobieraj przedstawiła cykl prac, które dokumentują analizę trudnego i niezwykle rzadko podejmowanego zagadnienia w radiologii pediatrycznej. Optymalizacja oceny i planowania leczenia w onkologii dziecięcej stanowi kluczowe zagadnienie. Badaniem z wyboru w obrazowaniu miednicy mniejszej jest rezonans magnetyczny, tym bardziej szczegółowa ocena obrazów poparta

rzetelną analizą piśmiennictwa stanowi o wysokiej wartości przedłożonej mi do oceny dysertacji.

Efektem dojrzałe poprowadzonej dyskusji jest zwrócenie uwagi na rolę ultrasonografii jako najczęściej pierwszej techniki obrazowej u dzieci z podejrzeniem guza jamy brzusznej i miednicy mniejszej. Doktorantka zwróciła uwagę na ograniczenia powyższej metody. Również w przypadku analizy wskazań do wykonania badań wykorzystujących promieniowanie jonizujące tj. zdjęć rentgenowskich (RTG) i tomografii komputerowej (TK) lekarka Paulina Sobieraj przedstawiła czytelne wskazania do wykorzystania powyższych narzędzi obrazowych w przypadku powyższej grupy pacjentów. W części poświęconej dyskusji uwzględniono kompleksową analizę protokołu badania techniką rezonansu magnetycznego, wskazując oceniane sekwencje obrazowe. Doktorantka uwzględniła także rolę technik hybrydowych oraz oceny histopatologicznej, które w połączeniu z obrazowaniem MR powinny stanowić fundament nowoczesnej i skutecznej diagnostyki.

W przypadku analizy zagadnień dotyczących rzadkich chorób podstawowym ograniczeniem jest mała liczebność prezentowanych przypadków na co zwraca uwagę sama doktorantka. Również ramy czasowe analizy założone w pracy są dość krótkie, mam jednak nadzieję, że analizy będą nadal prowadzone a unikatowy materiał badawczy będzie nadal w kręgu zainteresowań naukowych doktorantki.

Z obowiązku recenzenta muszę nadmienić, że analizowane obrazy pozyskane techniką rezonansu magnetycznego, co również zauważono we wnioskach charakteryzowały się różnymi parametrami technicznymi uwzględniającymi różne sekwencje obrazowe. Jednak z uwagi na różnorodność omawianych guzów w wielu sytuacjach miało to uzasadnienie. Mam jednak nadzieję, że na podstawie przedstawionej dysertacji, będzie można ustandaryzować protokoły badań celem szczegółowej oceny lokalizacji zmiany, charakterystyki i stosunku do struktur krytycznych. Jest to jedyny element, którego zabrakło w podsumowaniu. Takie uzupełnienie stanowiłoby dobrą podstawę do wprowadzenia standardu w postępowaniu obrazowym. We wnioskach znalazł się również bardzo istotny punkt dotyczący zastosowania dożylnego podania środka kontrastującego. Zgadzam się z doktorantką, że odgrywa on kluczową rolę w różnicowaniu zmian i odpowiedzi na leczenie. W przypadku decyzji o badaniu bez podania środka kontrastującego w diagnostyce guzów istotnemu zmniejszeniu ulega jego wartość diagnostyczna, opóźnia to postawienie rozpoznania i naraża pacjenta na dodatkowe badania.

Wykaz piśmiennictwa dotyczący omówienia cyklu prac zawiera 24 pozycje. Dobór źródeł, a także ich sposób wykorzystania i cytowania jest prawidłowy.

Wniosek końcowy

Podsumowując powyższą recenzję można stwierdzić, że doktorantka wybrała bardzo interesujący i wartościowy z praktycznego punktu widzenia temat swojej rozprawy. We wstępie dobrze przedstawiła znaczenie zagadnienia badań oraz przekonująco uzasadniła celowość podjęcia analizy. Dobór prac z prezentowanego cyklu był prawidłowy. Przedstawione wyniki badań są wartościowe zarówno z naukowego punktu widzenia, jak i bardzo pomocne w praktyce klinicznej. Bardzo dobrze napisana dyskusja i poprawnie sformułowane wnioski dopełniają wartości pracy. **Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska niewątpliwie świadczy o dojrzałości naukowej Autorki oraz kompetencji w zakresie przeprowadzanych badań. Praca spełnia także wszystkie wymagania stawiane dysertacjom na stopień doktora nauk medycznych w myśl Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz.U.2020 r Poz 85 z późniejszymi zmianami). Tym samym wnoszę do Wysokiej Rady Naukowej Instytutu Matki i Dziecka o dopuszczenie lekarki Pauliny Sobieraj do dalszych etapów przewodu doktorskiego.**

Biorąc pod uwagę dużą wartość praktyczną uzyskanych wyników oraz wysoką jakość dysertacji przedstawionej mi do recenzji przedkładam także Radzie Naukowej IPCZD **wniosek o wyróżnienie przedstawionej mi do oceny rozprawy.**

Kierownik
Zakładu Radiologii Pediatricznej
dr hab. n. med. Katarzyna Jończyk-Potoczna, Prof. UIMP